

WORKSHOP - DEZBATERE

"PROBLEME ÎNTÂMPINATE ȘI SOLUȚII DE OPTIMIZARE A SISTEMULUI ACHIZIȚIILOR PUBLICE DIN ROMÂNIA"

- RÂMNICU VÂLCEA, 12.02.2020 -

La inițiativa ASOCIAȚIEI PARTENERIAT PENTRU PROIECTE ȘI FONDURI EUROPENE (APFFE) și a FEDERAȚIEI PATRONATELOR SOCIETĂȚILOR DIN CONSTRUCȚII (FPSC), în data de 12.02.2020 a avut loc la Râmnicu Vâlcea **WORKSHOPUL DEZBATERE "PROBLEME ÎNTÂMPINATE ȘI SOLUȚII DE OPTIMIZARE A SISTEMULUI ACHIZIȚIILOR PUBLICE DIN ROMÂNIA"**. Evenimentul, organizat cu sprijinul OPERATORULUI REGIONAL din județul Vâlcea SC APAVIL SA, a beneficiat de prezența reprezentanților AGENȚIEI NAȚIONALE PENTRU ACHIZIȚII PUBLICE – ANAP, dl. secretar general LASZLO LADANYI și dl. director general BOGDAN DOBRIN – și a fost în egală măsură dedicat dezbaterii unor probleme și preocupări importante existente la nivelul sistemului achizițiilor publice din România, respectiv identificării unor soluții sustenabile care să permită derularea în mod eficient a procedurilor de achiziție publică. Workshopul s-a bucurat de prezența a numeroși reprezentanți ai unor entități reprezentative precum: autorități locale, consultanți, proiectanți, constructori, furnizori de echipamente și tehnologii, operatori regionali, asociații de dezvoltare intercomunitară. **Detalii privind temele abordate și principalele concluzii sunt prezentate în continuare.**

I. DESCHIDEREA EVENIMENTULUI

În deschidere, **organizatorii evenimentului** au subliniat faptul că Workshopul continuă seria de manifestări dedicată identificării problemelor și a disfuncționalităților sistemice care afectează pregătirea și derularea procedurilor de atribuire a contractelor de achiziții publice. S-a reamintit, de asemenea, că în cadrul sesiunii anterioare organizate în luna Octombrie la Pitești au fost abordate într-o primă fază o serie de problematici de larg interes pentru actorii toți actorii din piață, cum ar fi: garanțiile de participare și de bună execuție, subcontractarea, insolvența, criteriile de atribuire a contractelor.

În intervențiile de început avute, **reprezentanții Agenției Naționale pentru Achiziții Publice** au salutat inițiativa APPFE și a FPSC de a organiza această dezbateră, comunicând audienței deschiderea și disponibilitatea conducerii ANAP de a prelua propunerile pertinente venite din partea actorilor implicați în derularea procesului de achiziție publică.

De asemenea, având în vedere evoluțiile legislative recente, concretizate în **publicarea OUG nr. 23/2020** pentru modificarea și completarea unor acte normative cu impact asupra sistemului achizițiilor publice, au fost subliniate măsurile de eficientizare adoptate prin intermediul acestui act normativ, după cum urmează:

- simplificarea modalității de realizare a controlului ex-ante, prin emiterea unui singur aviz conform pentru fiecare etapă a verificării; în mod concret, aceeași documentație de atribuire încărcată în sistem va putea fi respinsă o singură dată;

- introducerea verificării ex-ante obligatorie pe un eșantion de până la 10% din totalul documentațiilor de atribuire încărcate în SEAP; modalitatea de selecție a procedurilor de atribuire ce vor intra în eșantionul de verificare va fi stabilită ulterior și va avea în vedere includerea unor criterii care să vizeze cu preponderență procedurile de achiziție realizate în cadrul proiectelor cu finanțare europeană;
- prin actul normativ au fost stabilite termene obligatorii pentru evaluarea ofertelor de către comisiile de evaluare. Astfel, pentru procedurile de achiziții publice cu o complexitate redusă s-a stabilit un termen de evaluare de până la 20 de zile lucrătoare, pentru cele cu o complexitate ridicată fiind stabilit un termen de 60 de zile; totodată pentru ca măsura stabilită să producă efectul preconizat, respectiv reducerea termenelor de derulare a procedurilor de achiziții, au fost introduse sancțiuni pentru nerespectarea termenelor prevăzute de legislație;
- observatorii ANAP vor putea emite avize conforme prin intermediul platformei SEAP, utilizând exclusiv semnătura electronică; prin derularea controlului ex-ante exclusiv prin intermediul SEAP va exista garanția că în procesul de evaluare a ofertelor nu vor mai exista întreruperi cauzate de interacțiunea umană dintre angajații ANAP și membrii comisiei de evaluare;
- în același context al digitalizării controlului ex-ante, va fi asigurat accesul la documentele achiziției în sistemul informatic, atât pentru completurile CNSC, cât și pentru cele din cadrul Curților de Apel;
- s-a precizat de asemenea faptul că au fost dispuse măsuri tranzitorii astfel încât procedurile de achiziție publică aflate în derulare să nu fie afectate de modificările legislative operate.

II. PREZENTĂRI & DEZBATERI

În continuarea evenimentului au fost realizate o serie de **PREZENTĂRI** din partea unor specialiști cu înaltă calificare în domeniu, în cursul cărora au fost tratate subiecte de real interes pentru participanții la workshop, cum ar fi:

➤ **CONFLICTUL DE INTERESE**

Aspecte abordate: principii; conflicte de interese versus incompatibilitate; conflictele de interese și corupția; prevenirea corecțiilor, incompatibilităților, conflictelor de interese.

➤ **EXPERIENȚA SIMILARĂ**

Aspecte abordate: relevanța experienței similare; definire în legislația națională și comunitară; demonstrarea experienței similare.

➤ **CRITERII DE ATRIBUIRE A CONTRACTELOR**

Aspecte abordate: etapele evaluării ofertelor; principii în stabilirea criteriilor de evaluare; prezentarea evoluției în timp a procesului de pregătire și de evaluare a documentațiilor de atribuire, respectiv a criteriilor și a componenței comisiilor de evaluare; prezentare studiu de caz licitație proiectare & execuție.

➤ **TERȚUL SUSȚINĂTOR**

Aspecte abordate: reflectare în legislația comunitară; efectivitatea susținerii terțului – verificare capacitate și resurse; înlocuirea terțului susținător pe parcursul derulării procedurii de atribuire – neajunsuri; exemple practice din proiecte din sectoarele apă/apă uzată și deșeuri.

- **BAZE DE DATE ȘI SISTEME DE REFERINȚĂ** pentru prețurile unitare utilizate în proiectele de investiții din sectorul de apă/apă uzată.

Aspecte abordate: cerințe legale (HG nr. 28/2008 vs. HG. nr. 907/2016); aspecte privind evaluarea costurilor de investiții și de operare utilizate în cadrul proiectelor; impactul estimării costurilor asupra etapelor de implementare și de operare; etape în evaluarea costurilor unitare pentru obiective concentrate (captări/stații de tratare/stații de pompare apă/stații de epurare/stații de pompare apă uzată), respectiv pentru rețele de alimentare cu apă și de canalizare; ipoteze de calcul; lucrări incluse în costurile unitare; erori întâlnite în configurarea bazelor de date; riscuri; costuri de operare; necesitatea actualizării periodice a costurilor unitare.

- **ASPECTE TEHNICO-CONTRACTUALE RELEVANTE**

Aspecte abordate: cadrul contractual actual în România; considerații privind cadrul contractual aferent proiectelor POS Mediu: clauze atipice, termene de execuție, subevaluare bugete; aspecte care trebuie avute în vedere la nivelul echipelor de consultanță elaboratoare ale documentațiilor de atribuire, respectiv la nivelul beneficiarilor: eliminarea cerințelor excesive; corelarea bugetului cu cerințele incluse în documentații, respectiv a cerințelor cu duratele de execuție; luarea în considerare atât a evoluțiilor de prețuri din piața de profil, cât și a volatilității cursului de schimb EURO/LEU; păstrarea echilibrului contractual între Părțile contractante.

- **MODIFICAREA CONTRACTELOR DE ACHIZIȚIE PUBLICĂ**

Aspecte abordate: considerații privind transpunerea prevederilor Directivei 2014/24/UE privind achizițiile publice în ceea ce privește modificarea contractelor în perioada de derulare; probleme suplimentare în modificarea contractelor: HG nr. 395/2016; Instrucțiunile ANAP nr. 2/2018 și nr. 1/2019; consilierea metodologică ANAP; concluzii și efecte; propuneri de rezolvare a problemelor legate de modificarea contractelor de achiziție publică pentru autoritățile contractante, operatori economici/ofertanți și autoritatea de reglementare.

În urma prezentărilor susținute au avut loc **DEZBATERI** ample în cursul cărora au fost clarificate o serie de aspecte referitoare la modificările legislative aduse de OUG nr. 23/2020, respectiv au fost expuse numeroase probleme și disfuncționalități sistemice care afectează procesul de pregătire și de derulare a achizițiilor publice:

- existența unui număr redus de specialiști la nivelul firmelor de consultanță și care să aibă o experiență adecvată în pregătirea documentațiilor de atribuire;
- calitatea scăzută a studiilor de fezabilitate;
- stabilirea unor bugete sub-evaluate în raport cu cerințele incluse în caietele de sarcini;
- perioadele extrem de lungi de evaluare a ofertelor, cu incidență asupra extinderii garanțiilor depuse de către ofertanți;
- necesitatea modificării condițiilor de schimbare a personalului de proiect;
- prevederi legislative care nu permit autorităților/entităților contractante să adopte măsuri corespunzătoare cu privire la situațiile diverse întâlnite în materia terțului susținător;
- existența unui număr mic de specialiști și cu experiență inadecvată la nivelul autorităților/entităților contractante, fapt care conduce în multe situații la interpretarea strictă a legislației și favorizează apariția contestațiilor.

III. CONCLUZII ȘI FOLLOW-UP

În finalul Workshopului organizatorii acestuia au precizat faptul că problemele identificate pe parcursul dezbaterilor urmează să facă obiectul unei analize în perioada următoare iar toate propunerile formulate vor fi incluse în cadrul unor MATERIALE DE SINTEZĂ CARE VOR FI TRANSMISE PENTRU DECIZIE AUTORITĂȚILOR RESPONSABILE.

*

Organizarea de către APPFE și FPSC a acestui eveniment se înscrie în linia politicii generale a acestor organizații de identificare a problemelor procedurale și legislative întâmpinate în promovarea proiectelor de investiții și de implicare în găsirea de soluții și abordări unitare și eficiente, care pot fi susținute în dialogul cu autoritățile responsabile, respectiv de diseminare a experiențelor și a lecțiilor de bună practică.

SECRETARIATUL APPFE

SECRETARIATUL FPSC

FEBRUARIE 2020